

Asia: VN/35827/2024

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetun lain ja sosiaalihuollon ammattihenkilöistä annetun lain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Pohjois-Savon hyvinvointialue kiittää mahdollisuudesta lausua hallituksen esityksestä eduskunnalle laeiksi terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetun lain ja sosiaalihuollon ammattihenkilöistä annetun lain muuttamisesta (VN/35827/2024).

Pohjois-Savon hyvinvointialue kannattaa terveydenhuollon ammattihenkilölakiin tehtävää muutosta, joka koskee terveydenhuollon ammattihenkilön oikeutta harjoittaa säänneltyä terveydenhuollon ammattia Suomessa osana kansainvälisen avun antamista (3c §). Nykyisessä turvallisuuspoliittisessa tilanteessa on selvää, että ei ole pelkästään teoreettinen tilanne, että voisimme joutua pyytämään humanitaarista apua joltakin Euroopan unionin jäsenvaltiolta. Laki mahdollistaa avun vastaanottamisen viivytyksettä laissa määritetyin ehdoin.

Em. pykälä on käytännössä sovellettavissa poikkeusoloihin. Terveystieteiden huollossa on kuitenkin muitakin tilanteita, joissa tarvitaan kansainvälistä yhteistyötä joko kiireellisenä potilaan vakavan sairauden hoitamiseksi tai suunnitellusti uusien lääketieteellisten hoitomenetelmien kouluttamiseksi tai opettelemiseksi.

Tällaisia, tosin harvoin eteen tulevia, tilanteita voivat olla esimerkiksi vaikeasti sairaan lapsen kuljettaminen hoitoon toiseen EU maahan, silloin kun välitöntä hoitoa ei voida järjestää Suomessa eikä kiireellistä kuljetusta pystytä järjestää kotimaisen toimijan toimesta. Tällaisissa tilanteissa voidaan joutua kiireellisesti sopimaan, että vastaanottavan maan terveydenhuollon henkilökunta tulee hakemaan lapsen hoitoon kuljetusyhtiön kanssa. Näissä tilanteissa toisen EU maan terveydenhuollon henkilökunta hoitaa potilasta kuljetuksen ajan myös Suomen maaperällä tai ilmatilassa. Olisi tärkeää, että lainsäädännöllä mahdollistetaan myös tällainen toiminta ja määritettäisiin periaatteet ja reunaehdot, joiden mukaan voidaan toimia.

Toinen käytännössä useammin kyseeseen tuleva tilanne on uusien lääketieteellisten menetelmien käyttöönottoon tai koulutukseen liittyvä kansainvälinen yhteistyö. Tällöin toisen maan terveydenhuollon ammattilainen tulee Suomeen kouluttamaan uuden menetelmän käyttöönottoa kansallisten toimijoiden apuna. Tämä on välttämätöntä potilasturvallisuuden ja menetelmän turvallisen käyttöönoton kannalta. Monesti on tarpeen, että myös kouluttaja osallistuu aktiivisesti lääketieteellisen toimenpiteen tekemiseen. Vastaava tilanne voi tulla kyseeseen silloin, kun jonkin harvinaisen tai vaativan toimenpiteen tekemisen kannalta on tarkoituksenmukaisempaa, että kansainvälisen erityisosaajan saapumista Suomeen hoitamaan haastavaa potilasta. Näissä tilanteissa on varmasti valtakunnassa erilaisia käytäntöjä, miten oikeudet tai vastuukysymykset hoidetaan. Varsinaisen vastuun kantaa suomalainen kollega, vierailijalle annetaan sairaalan vastuuvapaussitoumus jne. Tällainen toiminta on lääketieteen nopeasti kehittyessä välttämätöntä. Olisi tärkeää, että myös tästä asiasta säädettäisiin miten ja millä edellytyksillä kansainvälistä koulutusyhteistyötä voidaan toteuttaa.

Muut esitetyt lainmuutokset liittyvät aluehallintouudistuksen ja uuteen lupa- ja valvontavirastoon ja ovat luonteeltaan teknisiä, eikä niistä ole erityistä lausuttavaa.

Hedman Antti
Pohjois-Savon hyvinvointialue